

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**

**FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)**

**WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
POZIOM ROZSZERZONY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MWO-R1**

MAJ 2016

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Część I.

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst popularnonaukowy (II.P.2).
	Wiadomości: formy i instytucje życia społecznego (I.P.1).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – rysunek satyryczny, rozpoznawanie problemów życia społecznego (II.P.2 / II.P.6).
	Wiadomości: prawidłowości życia społecznego, wartości społeczne (I.P.1 / I.R.2).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Na rysunku przedstawiono problem dostosowania zachowania do roli społecznej.

Zadanie 3. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – informacje ze strony internetowej (II.P.2).
	Struktura etniczna społeczeństwa polskiego, kwestie etniczne (I.P.2 / I.P.3).

Schemat punktowania

- 2 p. – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
1 p. – poprawne wypełnienie dwóch wierszy tabeli lub poprawne podanie trzech nazw.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Białorusini, narodowa
B. Żydzi, narodowa
C. Romowie, etniczna

Zadanie 4. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Formy życia społecznego, problemy społeczeństwa polskiego, ruchy społeczne (I.P.1 / I.P.2 / I.R.1).
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. związku zawodowego
B. pracowników

Zadanie 5. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – teksty z zakresu myśli politycznej (II.P.2).
	Wiadomości: wartości demokracji, ideologie polityczne (I.P.5 / I.P.6).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. konserwatyzm
B. katolicka nauka społeczna / nauka społeczna Kościoła

Zadanie 6. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Partie polityczne, prawo konstytucyjne RP (I.P.6 / I.P.7)
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Komitet wyborczy partii politycznej musiał uzyskać w ostatnich wyborach do Sejmu RP minimum 3% głosów.

Zadanie 7. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie (II.P.6).
	Wiadomości: organy władzy w RP (I.P.7).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- B. P
D. O

Zadanie 8. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Organy samorządu terytorialnego w RP (I.P.7)
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. sejmik województwa
 B. wójt

Zadanie 9. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – opisy (II.P.2).
	Wiadomości: organy władzy – sądy i trybunały w RP (I.P.7 / I.P.10).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Trybunał Konstytucyjny
 B. Wojewódzki Sąd Administracyjny lub Naczelny Sąd Administracyjny
 C. Sąd Najwyższy

Zadanie 10. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.P.6).
	Wiadomości: prawo konstytucyjne, źródła prawa i zasady tworzenia prawa w RP (I.P.7 / I.P.9 / I.R.8).

Schemat punktowania

- 1 p. – przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Senat RP
 B. Prezydent RP
 C. Rada Ministrów RP

Zadanie 11. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Procedura cywilna i karna w RP (I.R.10)
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
2. P
3. F

Zadanie 12. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.P.6).
	Wiadomości: dziedziny prawa, prawo cywilne (I.P.9 / I.R.10).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Kodeks cywilny

Zadanie 13. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.P.6).
	Wiadomości: prawa człowieka i procedury ich ochrony (I.P.11 / I.R.9).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

A.

Zadanie 14. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – opisy i fotografie, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.P.2 / II.P.4).
	Wiadomości: działania na rzecz praw człowieka (I.P.11 / I.R.9).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Nelson Mandela
 B. Lech Wałęsa

Zadanie 15. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – informacje ze strony internetowej, rozpoznawanie problemów świata (II.P.2 / II.P.6).
	Wiadomości: konflikty i wyzwania współczesności (I.P.16 / I.R.13).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Rwanda / Republika Rwandy

Zadanie 16. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Instytucje UE (I.P.14)
--------------------------	------------------------

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Rada Europejska

Zadanie 17. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – wykres (II.P.2).
	Wiadomości: Polska w Europie, szanse i bariery rozwoju Europy (I.P.13 / I.R.11).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. F
2. P
3. P

Zadanie 18. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – mapa polityczna Europy (II.P.2).
	Wiadomości: zasady działania UE, integracja europejska (I.P.14 / I.R.11).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
2. F
3. P

Część II.

Zadanie 19. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.P.6).
	Wiadomości: organy władzy RP i zasady ich funkcjonowania (I.P.7 / I.R.7).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. politycznej lub parlamentarnej
- B. Prezesa Rady Ministrów
- C. 231

Zadanie 20. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst publicystyczny (II.P.2).
	Wiadomości: procedury demokracji, modele ustrojowe państw demokratycznych (I.P.5 / I.R.5).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

zasada wyborów pośrednich

Zadanie 21. (0–2)

21.1.

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – schemat (II.P.2).
	Wiadomości: modele ustrojowe i formy państw demokratycznych (I.R.4 / I.R.5).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Nazwa państwa – Francja / Republika Francuska

Nazwa systemu politycznego – system parlamentarno-prezydencki / półprezydencki / semiprezydencki.

21.2.

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – schemat (II.P.2).
	Wiadomości: organy władzy RP i zasady ich funkcjonowania, modele ustrojowe państw demokratycznych (I.P.7 / I.R. 5 / I.R.7).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rada Gabinetowa w Polsce nie ma kompetencji decyzyjnych w przeciwieństwie do Rady Ministrów we Francji.

Zadanie 22. (0–2)**22.1.**

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – fotografia, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych, krytyczna analiza materiału źródłowego (II.P.2 / II.P.6 / II.R.1).
	Wiadomości: organizacje międzynarodowe, polska polityka zagraniczna (I.P.15 / I.R.12).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawne rozstrzygnięcie

Nie.

Przykładowe uzasadnienie

Rada Bezpieczeństwa to organ ONZ tylko przywołany w tekście, a oba materiały dotyczą NATO.

22.2.

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – fotografia, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.P.2 / II.P.4 / II.P.6).
	Wiadomości: organizacje międzynarodowe, polska polityka zagraniczna (I.P.15 / I.R.12).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Bronisław Geremek

Zadanie 23. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tabela z danymi z badań (II.P.2).
	Wiadomości: kultura polityczna społeczeństwa polskiego, wyzwania współczesności (I.P.5 / I.P.8 / I.R.6).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
2. P
3. F

Zadanie 24. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – teksty publicystyczne, analiza stanowisk różnych stron debaty publicznej (II.P.2 / II.R.2).
	Wiadomości: wyzwania współczesności, szanse i bariery rozwoju Europy (I.R.11 / I.R.13).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

W tekście A. motywem wzmocnienia przez UE własnego systemu bezpieczeństwa było niestabilne sąsiedztwo UE, zaś w tekście B. – wycofywanie się wojskowe USA z Europy.

Zadanie 25. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – przemówienie polityczne (II.P.2).
	Wiadomości: konflikty, wyzwania współczesności (I.P.16 / I.R.13).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Abchazja
- B. Kosowo

Część III.

Zadanie 26. (0–20)

Temat 1: Rząd i głowa państwa – scharakteryzuj tryb powołania, wzajemne relacje i odpowiedzialność tych organów w republikach demokratycznych o systemach parlamentarnych i prezydenckich.

Tworzenie informacji.	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej charakterystykę dylematów życia politycznego (III.P.5 / III.R.1).
	Korzystanie z informacji: dokonywanie selekcji faktów, rozpoznawanie problemów świata, korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym, krytyczna analiza materiałów źródłowych (II.P.1 / II.P.2 / II.P.6 / II.R.1).
	Wiadomości: procedury demokracji, ustrój Rzeczypospolitej Polskiej, współczesne formy państw, modele ustrojowe państw demokratycznych (I.P.5 / I.P. 7 / I. R.4 / I.R.5).

Kryteria oceniania

Charakterystyka trybu powołania, wzajemnych relacji oraz odpowiedzialności rządu i głowy państwa w systemie klasycznym prezydenckim (0–3)

- powszechne pośrednie wybory prezydenta,
- powoływanie i odpowiedzialność członków rządu tylko przed prezydentem,
- procedura impeachmentu.

3 p. – za pełną charakterystykę trzech aspektów.

2 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną dwóch aspektów.

1 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub niepełną charakterystykę dwóch aspektów.

0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Charakterystyka trybu powołania, wzajemnych relacji oraz odpowiedzialności rządu i głowy państwa w systemie semiprezydenckim (0–5)

- powszechne bezpośrednie wybory prezydenckie,
- członkowie rządu powoływani przez prezydenta, ale mający poparcie większości parlamentarnej,
- odpowiedzialność ministrów przed prezydentem, premierem oraz parlamentem,
- odpowiedzialność konstytucyjna prezydenta,
- część klasycznych uprawnień premiera i ministrów ds. zagranicznych i obrony w kompetencjach prezydenta.

5 p. – za pełną charakterystykę pięciu aspektów.

4 p. – za pełną charakterystykę czterech aspektów lub pełną charakterystykę trzech aspektów i niepełną dwóch.

3 p. – za pełną charakterystykę trzech aspektów lub pełną charakterystykę dwóch aspektów i niepełną dwóch aspektów.

2 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną dwóch aspektów, lub niepełną charakterystykę czterech aspektów.

- 1 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Charakterystyka trybu powołania, wzajemnych relacji oraz odpowiedzialności rządu i głowy państwa w klasycznym systemie parlamentarno-gabinetowym (0–5)

- wybory prezydenckie albo przez parlament (ciało wyborcze składające się także z członków parlamentu) albo powszechne,
- rola prezydenta w powoływaniu rządu ceremonialna, rząd musi mieć poparcie większości parlamentarnej,
- odpowiedzialność ministrów przed parlamentem,
- odpowiedzialność konstytucyjna prezydenta,
- słaby albo żaden wpływ prezydenta na funkcjonowanie rządu.

- 5 p. – za pełną charakterystykę pięciu aspektów.
- 4 p. – za pełną charakterystykę czterech aspektów lub pełną charakterystykę trzech aspektów i niepełną dwóch.
- 3 p. – za pełną charakterystykę trzech aspektów lub pełną charakterystykę dwóch aspektów i niepełną dwóch aspektów.
- 2 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną dwóch aspektów, lub niepełną charakterystykę czterech aspektów.
- 1 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Charakterystyka trybu powołania, wzajemnych relacji i odpowiedzialności rządu i głowy państwa w systemie kanclerskim (0–5)

- wybory prezydenckie przez ciało wyborcze składające się także z członków parlamentu,
- rola prezydenta w powoływaniu rządu ceremonialna, rząd musi mieć poparcie większości parlamentarnej,
- odpowiedzialność ministrów przed premierem, odpowiedzialność solidarna przed parlamentem (konstruktywne wotum nieufności),
- odpowiedzialność konstytucyjna prezydenta,
- brak wpływu prezydenta na funkcjonowanie rządu.

- 5 p. – za pełną charakterystykę pięciu aspektów.
- 4 p. – za pełną charakterystykę czterech aspektów lub pełną charakterystykę trzech aspektów i niepełną dwóch.
- 3 p. – za pełną charakterystykę trzech aspektów lub pełną charakterystykę dwóch aspektów i niepełną dwóch aspektów.
- 2 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną dwóch aspektów, lub niepełną charakterystykę czterech aspektów.
- 1 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Wykorzystanie materiałów źródłowych (0–1)

- 1 p. – za poprawne powołanie się na dwa materiały źródłowe.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Poprawny język i forma wypowiedzi (0–1)

- 1 p. – za pracę napisaną językiem w pełni komunikatywnym, z uporządkowanym, logicznym wywodem i właściwą strukturą.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Temat 2.

Scharakteryzuj działania organizacji międzynarodowych na rzecz bezpieczeństwa w Europie oraz oceń, odwołując się do wydarzeń z XXI wieku, ich skuteczność.

Tworzenie informacji.	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej charakterystykę dylematów życia zbiorowego we współczesnym świecie i ocenę działań z perspektywy skuteczności (III.P.4 / III.P.5 / III.R.1).
	Korzystanie z informacji: korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym, dokonywanie selekcji faktów, lokalizacja ważnych wydarzeń, rozpoznawanie problemów Europy, krytyczna analiza materiałów źródłowych (II.P.1 / II.P.2 / II.P.4 / II.P.5 / II.R.1).
	Wiadomości: Polska w Europie, UE i inne organizacje międzynarodowe, problematyka bezpieczeństwa państwa, szanse i bariery rozwoju Europy, wyzwania współczesności (I.P.13 / I.P.14 / I.P.15 / I.P.16 / I.R.11 / I. R.13).

Kryteria oceniania**Charakterystyka funkcjonowania organizacji międzynarodowych z perspektywy bezpieczeństwa w Europie (0–13*)**

** Maksymalną liczbę punktów można otrzymać także za niepełną realizację wszystkich wymienionych aspektów funkcjonowania każdej z organizacji międzynarodowych.*

ONZ (0–4)

- cele ONZ (org. pacyfistyczna),
- Rada Bezpieczeństwa,
- operacje militarne w Europie,
- sankcje o charakterze innym niż zbrojne w Europie.

- 4 p. – za pełną charakterystykę czterech aspektów.
3 p. – za pełną charakterystykę trzech aspektów lub pełną charakterystykę dwóch aspektów i niepełną dwóch aspektów.
2 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną dwóch aspektów, lub niepełną charakterystykę czterech aspektów.
1 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

NATO (0–4)

- cele NATO (org. polityczno-wojskowa),
- organy NATO – sekretarz generalny, rada,
- rozmieszczenie wojsk NATO w państwach członkowskich,
- operacje militarne w Europie (np. Kosowo, Active Endeavour).

- 4 p. – za pełną charakterystykę czterech aspektów.
- 3 p. – za pełną charakterystykę trzech aspektów lub pełną charakterystykę dwóch aspektów i niepełną dwóch aspektów.
- 2 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną dwóch aspektów, lub niepełną charakterystykę czterech aspektów.
- 1 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

UE (0–4)

- Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony / Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony,
- Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,
- misje i operacje unijne (np. Concordia w Macedonii, EUPM w Bośni, misja Mołdawia i Ukraina),
- kwestia współpracy w ramach wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania (d. III filar UE).

- 4 p. – za pełną charakterystykę czterech aspektów.
- 3 p. – za pełną charakterystykę trzech aspektów lub pełną charakterystykę dwóch aspektów i niepełną dwóch aspektów.
- 2 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną dwóch aspektów, lub niepełną charakterystykę czterech aspektów.
- 1 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

OBWE (0–3)

- cele,
- Wysoki Komisarz OBWE do Spraw Mniejszości Narodowych, rotacyjne przywództwo, szczyty, Rada Ministerialna,
- misje terenowe (np. w Kosowie, w Macedonii, w Albanii).

- 3 p. – za pełną charakterystykę trzech aspektów.
- 2 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną dwóch aspektów.
- 1 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Ocena skuteczności systemów bezpieczeństwa w Europie z odwołaniem do wydarzeń z XXI wieku (0–5)

- ocena,
- charakterystyka jednego wydarzenia,
- charakterystyka drugiego wydarzenia.

- 5 p. – za ocenę i pełną charakterystykę dwóch wydarzeń.
- 4 p. – za ocenę, pełną charakterystykę jednego wydarzenia i niepełną drugiego lub za pełną charakterystykę dwóch wydarzeń.

- 3 p. – za ocenę i pełną charakterystykę jednego wydarzenia lub za ocenę i niepełną charakterystykę dwóch wydarzeń, lub za pełną charakterystykę jednego wydarzenia i niepełną drugiego.
- 2 p. – za pełną charakterystykę jednego wydarzenia lub niepełną charakterystykę dwóch wydarzeń, lub ocenę i niepełną charakterystykę jednego wydarzenia.
- 1 p. – za niepełną charakterystykę jednego wydarzenia lub ocenę.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Wykorzystanie materiałów źródłowych (0–1)

- 1 p. – za poprawne powołanie się na dwa materiały źródłowe.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Poprawny język i forma wypowiedzi (0–1)

- 1 p. – za pracę napisaną językiem w pełni komunikatywnym, z uporządkowanym, logicznym wywodem i właściwą strukturą.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.